

T.C.

ERZURUM

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO: 2014/54

KARAR NO: 2014/939

DAVACI: PINAR KARAKAN

VEKİL : AV. Z YNET ÖZÇEL K

Tunus Cad. No.21/3 Kavaklıdere / ANKARA

DAVALI: TÜRK YE KAMU HASTANELER KURUMU/ANKARA

**VEKİLLER : HUKUK MÜ AV R AYL A H N BED R &
HUKUK MÜ AV R EROL DEM RC (Aynı Yerde)**

DAVANIN ÖZET : Ardahan Devlet Hastanesi'nde Radyoloji Uzmanı olarak görev yapan davacının, devlet hizmeti yükümlülüğü kapsamında radyoloji uzmanı olarak Silopi Devlet Hastanesi'nde çalıştığı sürelerin dikkate alınması gerektiği yolundaki başvurusunun 20.06.2013 gün ve 118578 sayılı iktidar ile reddi üzerine anılan iktidarın düzeltilmesi istemiyle yaptığı başvurusunun cevap verilmemesi suretiyle reddine dair iktidarın; amaç unsuruna, emredici üst hukuk normlarına ve anayasa mahkemesi kararlarına aykırı olduğu, söz konusu 278 günlük fiili çalışması süresinin Devlet hizmeti yükümlülüğü süresinden sayılması gerektiği, idari istikrar ve hukuki güvenlik ilkelerinin ihlal edildiği iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : İstifa ederek tekrar devlet hizmet yükümlüsü olarak atanmaların 3359 sayılı Kanun gereğince devlet hizmeti yükümlülüğü sürelerinin tekrar başladığı, buna ilişkin dava konusu iktidar hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Erzurum 1. dâre Mahkemesi'nce, taraflara önceden duyurulan 24.12.2014 tarihindeki duruşmaya davacı vekili Av. Semra DEMİR'in geldiği, davalı idareyi temsilen gelen olmadıkları görülmekle, duruşma açıldı, gelen tarafa usulüne uygun söz verilerek duruşma yapıldıktan sonra dava dosyası incelenerek iktidarın gereği görüldü:

Dava; Ardahan Devlet Hastanesi'nde Radyoloji Uzmanı olarak görev yapan davacının, devlet hizmeti yükümlülüğü kapsamında radyoloji uzmanı olarak Silopi Devlet Hastanesi'nde çalıştığı sürelerin dikkate alınması gerektiği yolundaki başvurusunun 20.06.2013 gün ve 118578 sayılı iktidar ile reddi üzerine anılan iktidarın düzeltilmesi istemiyle yaptığı başvurusunun cevap verilmemesi suretiyle reddine dair iktidarın iptali istemiyle açılmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 3.maddesinde; "İlgili mevzuata göre yurt içinde veya yurtdışında öğrenimlerini tamamlayarak tabip, uzman tabip ve yan dal uzmanlık

T.C.

ERZURUM

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO: 2014/54

KARAR NO: 2014/939

e itimini tamamlayarak uzman tabip unvanını kazananlar, her e itimleri için ayrı ayrı olmak kaydı ile Devlet Planlama Te kilatı Müste arlı ı tarafından hazırlanan İ lçelerin Sosyo-Ekonomik Geli mi lik Sıralamasında yer alan;

-Altıncı grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerlerinde 300,

-Be inci grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile altıncı grup ilçe merkezlerinde 350,

-Dördüncü grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile be inci grup ilçe merkezlerinde 400,

-Üçüncü grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile dördüncü grup ilçe merkezlerinde 450,

- İkinci grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile üçüncü grup ilçe merkezlerinde 500,

-Birinci grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile ikinci grup ilçe merkezlerinde 550,

-Birinci grup ilçe merkezlerinde 600 Gün, Sa lık Bakanlı ı veya Sa lık Bakanlı ınca uygun

görülen di er kurulu larda Devlet memuru veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924

sayılı Kanuna tâbi sözle meli sa lık personeli olarak Devlet hizmeti yapmakla yükümlüdürler. Bu

süreler ihtiyaca göre Sa lık Bakanlı ının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile kısaltılabilir.

Sürelerin hesabında fiilen çalı ma esas olup, hafta sonu ve resmi tatil günleri fiili çalı madan sayılır.

Yıllık, mazeret ve hastalık izinli geçirilen günler ise yükümlülük süresine ilave edilir.” hükmüne,

Ek 4.maddesinde; “Tıp fakülteleri dekanlıkları ve e itim hastaneleri ba tabiplikleri mezun olan

veya uzmanlık ve yan dal uzmanlık ö renimini tamamlayan tabip ve uzman tabiplerin isim ve

adreslerini onbe gün içinde Sa lık Bakanlı ına bildirmekle yükümlüdürler. Diploma ve uzmanlık

belgelerinin Sa lık Bakanlı ınca tescil i lemlerini müteakip en geç iki ay içerisinde, Devlet hizmeti

yükümlülü ü olan personel, atama yerleri ve atama i lemine ili kin süreç internet sayfasında ilân

edilir. Bu ilân tebligat yerine geçer. E durumu ve sa lık mazereti nedeniyle yapılacak atamalar

hariç personelin görev yerleri, tercih hakkı verilmek sureti ile kurayla belirlenir. Be inci ve altıncı

grup ilçe merkezlerine ba lı yerle im yerleri ile Bakanlar Kurulunca tespit edilecek il merkezi ve il

merkezlerine ba lı yerle im yerlerinde Devlet hizmeti yükümlülü ünü yerine getirenler, tekrar

Devlet hizmeti yükümlüsü olduklarında istekleri di nda bu yerlere atanamazlar. Atama

sonuçlarının internet sayfasında ilânını müteakip, gerekli hallerde belgelerini tamamlamak üzere

ilgili personele yirmi gün süre verilir. Devlet hizmeti yükümlülük süresi, personelin atandı ı yerde

göreve katılması ile ba lar. (ptal cümle: Anayasa Mah; 08.12.2011 tarih, 2010/113 Esas ve

2011/164 K ile) (ptal cümle: Anayasa Mah; 08.12.2011 tarih, 2010/113 Esas ve 2011/164 K ile)

Devlet hizmeti yükümlülü ü kapsamındaki personel, bu görevlerini tamamlamadan mesleklerini

icra edemezler.” hükmüne, Ek 6.maddesinin 1.fıkrasında; “Devlet hizmeti yükümlülü ünü

yapmakta olan personel, mazeret ve zorunlu haller di nda ba ka yere atanamaz. Ancak deprem gibi

ola anüstü hallerde geçici olarak bir ayı a mamak üzere görevlendirilebilir. Mazeret, zorunluluk

halleri (...) (ptal bölüm: Anayasa Mah.nin 13.03.2006 tarihli ve E. 2006/21, K. 2007/38 sayılı

Kararı ile.) gibi nedenlerle ba ka yere atanan personelin kalan yükümlülük süreleri, eski ve yeni

görev yeri hizmet sürelerinin oranına göre belirlenir.” hükmüne yer verilmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden; radyoloji uzmanı olan davacının 40.dönem devlet hizmeti

yükümlülü ü kapsamında Silopi Devlet Hastanesi'nde 08.09.2010 tarihinde görevine ba ladı ı, bu

T.C.

ERZURUM

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO: 2014/54

KARAR NO: 2014/939

görevini yürütmekte iken 02.07.2012 tarihinde görevinden istifaen ayrıldı ı, daha sonra 49.dönem devlet hizmetleri yükümlülü ü kurasına katıldı ı ve 29.03.2013 tarihinde Ardahan Devlet Hastanesinde görevine ba ladı ı, daha önce devlet hizmeti yükümlülü ü kapsamında görev yaptı ı toplam 278 günlük hizmeti süresinin dikkate alınması istemiyle 26.04.2013 tarihinde ba vuruda bulundu u, bu ba vurusunun davaya konu 20.06.2013 gün ve 118578 sayılı i lem ile "3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun EK4.maddesi ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesi'nin E:2010/113, K:2011/164 sayılı kararında "...tabip ve uzman tabiplerin devlet hizmeti yükümlü üne bu ki ilere yaptırım uygulanması amacıyla eklenen sürelerin... devlet hizmet yükümlü üne ilave edilen süreler..." kısmının iptal edildi i, istifa ederek tekrar devlet hizmeti yükümlüsü olarak atananların devlet hiztemi yükümlülü ü sürelerinin tekrar ba ladı ı" gerekçeleriyle reddedilmesi üzerine anılan i lemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Dava konusu i leme dayanak olu turan Anayasa Mahkemesi'nce karar verilmi bulunan 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 4. Maddesinin 2. fıkrasının 4. ve 5. cümlelerinde; "Belge ile ispatı mümkün zorunlu sebepler olmaksızın süresi içinde göreve ba lamayanlar ile ba ladıktan sonra ayrılanların görev yapmadıkları gün sayısı Devlet hizmeti yükümlülük süresine ilave edilir. Ancak ilave edilen süre, atama yerine göre belirlenen asıl süreden fazla olamaz." hükmü bulunmaktadır.

7.2.2012 günü, 28197 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 8.12.2011 günü, E:2010/113, K:2011/164 sayılı kararı ile 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 4. Maddesinin 2. fıkrasının 4. ve 5. cümleleri;

" tiraz konusu kurallarda, 3359 sayılı Kanun'un Ek 3. maddesinde öngörülen Devlet hizmeti yükümlülü ü sürelerine ilave edilecek süreler düzenlenmektedir. Öngörülen sürelerin eklenme nedenini, yükümlünün belge ile ispatı mümkün zorunlu sebepler olmaksızın süresi içinde göreve ba lamaması veya ba ladıktan sonra yükümlülü ünü tamamlamadan ayrılması olu turmaktadır. Bu durumda, göreve ba lamayan veya yükümlülü ünü tamamlamadan ayrılan tabiplerin görev yapmadıkları gün sayısı, Devlet hizmeti yükümlülük süresine eklenecektir. Kuralın, Devlet hizmeti yükümlülü üne süresinde ba lamayan veya ba ladıktan sonra yükümlülü ünü tamamlamadan ayrılan tabiplere bir yaptırım niteli i ta ıdı ı görülmektedir.

Devlet hizmeti yükümlülü ünün amacı gözetildi inde, yasa koyucu tarafından bu yükümlülü ün yerine getirilmesini sa layıcı önlemler alınması do aldır. Bu çerçevede, tabip ve uzman tabiplerin Devlet hizmeti yükümlülü ünü tamamlamadan mesleklerini icra edemeyeceklerine ili kin bir düzenlemeye Kanun'un Ek 4. maddesinin üçüncü fıkrasında yer verilmi ve bu kuralın iptali istemiyle yapılan itiraz ba vurusu Anayasa Mahkemesinin 16.12.2010 günü, E:2007/24, K:2010/113 sayılı kararıyla reddedilmi tir.

Devlet hizmeti yükümlülü ünün süresinde yapılmasını sa lamak amacıyla getirilen bu kuralın varlı ına ra men aynı amaç do rultusunda itiraz konusu kurallarla, tabiplerin ve uzman tabiplerin Kanun'un Ek 3. maddesinde öngörülen Devlet hizmeti yükümlülük sürelerinin iki katına ula acak sürelerle zorunlu hizmete tâbi tutulabilmeleri mümkün kılınmı tır.

T.C.

ERZURUM

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO: 2014/54

KARAR NO: 2014/939

Belge ile ispatı mümkün zorunlu sebepler olmaksızın süresi içinde göreve başlamayan veya belgeden sonra yükümlülüğünü tamamlamadan ayrılan tabip ve uzman tabiplerin Devlet hizmeti yükümlülüğüne bu ki ilere yaptırım uygulanması amacıyla eklenen sürelerin, tabip ve uzman tabiplerin o bölgede hizmetlerine duyulan ihtiyaçtan ve Devlet hizmeti yükümlülüğünü zorunlu kılan ülke koşullarından kaynaklanmaması nedeniyle, Anayasa'nın 18. maddesinde yer alan "ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları" kapsamında değerlendirilebilmesine olanak bulunmamaktadır. Bu durumda, itiraz konusu kurallar kapsamında Devlet hizmeti yükümlülüğüne ilave edilen süreler, tabiplerin hizmetine duyulan ihtiyaçtan dolayı, tabiplere yaptırım uygulanması amacıyla getirildiğinden söz konusu ilave edilen süreler zarfında tabiplerin ve uzman tabiplerin zorunlu hizmet ile yükümlü kılınmaları, Anayasa'nın 18. maddesinde öngörülen zorla çalıştırma yasa ı kapsamına girmektedir.

Zorla çalıştırma yasa ının ihlal edilmesi ise Anayasa'nın 48. maddesinin güvence altına aldığı çalıştırma ve sözleşme hürriyetinin özüne açık bir müdahale niteliğindedir ve bu hürriyetin ortadan kaldırılması sonucunu doğurduğundan, itiraz konusu kurallar Anayasa'nın 18. ve 48. maddelerine aykırıdır." gerekçesiyle Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi kararı da dikkate alındığında, devlet hizmeti yükümlülüğü getirilmesindeki amacın, Anayasal sınırları aşmadan ülkedeki sağlık hizmetinin kesintiye uğramaması için bir süreli teneke hekimlere kamu hizmetinin gördürülmesi olduğu, bu amaç doğrultusunda devlet hizmet yükümlülüğüne dair uygulamaların çalıştırma ve sözleşme yapma özgürlüğünün özüne dokunmaksızın, angarya yasa ı ihlal edilmeksizin gerçekleştirilmesinin zorunlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Devlet hizmet yükümlülüğü kapsamında uzmanlık görevini yürütmekte iken devlet hizmeti yükümlülüğü kapsamında görev sürelerini tamamlamadan istifa edenlerin doktorluk görevini icra edemeyecekleri kanunun amir hükmü gereğidir. Dolayısıyla devlet hizmeti yükümlülüğü görevini yerine getirmesi gerekenlerin istifa etmelerinin de önüne geçilmesi için doktorluk mesleğini icra edememeleri suretiyle bir önlem getirildiği görülmektedir. Bu bakımdan daha önce görev yapılan sürelerin hiçbir şekilde dikkate alınmamasının zorla çalıştırma yasa ı kapsamına girdiği açıktır.

Bu durumda, davalı idarece her ne kadar Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararı uyarınca davacının başvurusunun reddedildiği anlaşılmış ise de, anılan kararın davacı aleyhine bir hüküm getirmediği, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndaki görevden çekilme ile ilgili kurallara uyarak görevinden istifa eden davacının, daha önce devlet hizmeti yükümlülüğü kapsamında görev yaptığı 278 günlük sürenin sonraki devlet hizmeti yükümlülüğünde dikkate alınmamasının Anayasada belirtilen angarya yasa ının ihlali anlamına geldiği ve hakkaniyetle belirlenmesi sonucuna varıldığından, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda aksine bir hüküm bulunmadığı hususu da dikkate alındığında dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemlerin iptaline**, a ve b maddesinde dökümü yapılan 279,70-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.200,00-TL avukatlık

T.C.

ERZURUM

1. DARE MAHKEMES

ESAS NO: 2014/54

KARAR NO: 2014/939

cretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, kararın kesinle mesinden sonra artan posta ücretinin davacıya iadesine, kararın tebli tarihinden itibaren **30 gün** içerisinde **Danı tay'da** temyiz yolu açık olmak üzere, 25/12/2014 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

BA KAN V.
ÖZLEM HAT PO LU
107202

ÜYE
MEHMET KSEO LU
101841

ÜYE
MUSTAFA UZUN
101772

YARGILAMA G DERLER :

Ba vuru Harcı: 24,30TL

Karar Harcı: 24,30TL

Vekalet Harcı: 3,75TL

YD Harcı: 40,00TL

YD tiraz Harcı: 68,60TL

Posta Gideri: 118,75TL

Toplam: 279,70TL

M.K.